

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025-2027

(skrajne daty)

Rok akademicki 2026-2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Medycyna taktyczna i konfliktów zbrojnych
Kod przedmiotu*	RMwDzH
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Ratownictwa Medycznego
Kierunek studiów	Ratownictwo medyczne
Poziom studiów	Studia II stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok studiów II, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	Przedmioty do dyspozycji uczelni
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Grzegorz Kucaba
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Grzegorz Kucaba

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3	10	10							1

1.2. Sposób realizacji zajęć

- ✓ zajęcia w formie tradycyjnej
- ✓ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

BRAK

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Student będzie znał zagadnieniami dotyczące medycyny taktycznej, różnice pomiędzy udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym w warunkach bojowych, taktycznych i cywilnych.
C2	Student będzie znał specyfikę i sposoby postępowania z charakterystycznymi obrażeniami ciała powstającymi w wyniku działania materiałów wybuchowych oraz broni palnej.
C3	Student będzie znał przyczyny „zgonów do uniknięcia” w warunkach taktycznych i będzie umiał im przeciwdziałać stosując odpowiednie postępowanie i procedury medyczne zależne od miejsca udzielania pomocy.
C4	Student będzie znał materiały, środki, urządzenia medyczne oraz leki stosowane w udzielaniu pomocy w warunkach taktycznych.
C5	Student będzie znał szczególne uprawnienia i zakres czynności ratownika medycznego SZ RP i MSWiA.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	uprawnienia zawodowe ratownika medycznego do udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym medycznych czynności ratunkowych;	A.W6
EK_02	wskazania do konikopunkcji i konikotomii oraz techniki ich wykonywania;	B.W9
EK_03	nowoczesne metody łagodzenia bólu w oparciu o skalę oceny bólu, z uwzględnieniem farmakoterapii dzieci;	B.W14
EK_04	wskazania do wykonania zabiegów fasciotomii i escharotomii i zasady ich wykonywania;	B.W18
EK_05	wskazania do wykonania drenażu jamy opłucnowej, torakotomii ratunkowej i torakotomii prostej (Finger thoracostomy) i zasady ich wykonywania;	B.W19
EK_06	asystować przy wykonywaniu typowych procedur chirurgicznych w stanach nagłego zagrożenia	B.U10

	zdrowotnego, w szczególności przy wykonywaniu torakotomii, endoskopii, laparotomii i fasciotomii;	
--	---	--

1. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Różnice pomiędzy Taktyczno – Bojową Opieką nad Poszkodowanym (TCCC), Taktycznym Ratownictwem Medycznym (TECC) a Cywilnym Ratownictwem Medycznym
IV poziomy zabezpieczenia medycznego w warunkach bojowych i taktycznych, współczesne metody prowadzenia walki a organizacja pomocy medycznej i ratownictwa
Fazy opieki medycznej w warunkach bojowych i taktycznych: Opieka pod ostrzałem (Care Under Fire) – Opieka w bezpośrednim zagrożeniu (Direct Threat Care), Polowa opieka medyczna (Tactical Field Care) – Opieka w pośrednim zagrożeniu (Indirect Threat Care), Przygotowanie i opieka medyczna w trakcie ewakuacji (Tactical Evacuation Care) – Opieka w trakcie ewakuacji (Evacuation Care)
Organizacja pomocy medycznej na miejscu zdarzenia w warunkach bojowych i taktycznych
Charakterystyka oraz rodzaje obrażeń ciała powstających w warunkach taktycznych i bojowych
Badania poszkodowanych w warunkach bojowych i środowisku taktycznym TPA – protokoły CBA, MARCHE
Postępowanie ratownicze i medyczne w najczęściej występujących obrażeniach ciała w środowisku taktycznym:
- zabezpieczenie krwotoków, ran ssących klatki piersiowej, dróg oddechowych, oparzeń, urazów oczu, zabezpieczenie przed utratą ciepła i zwalczanie hipotermii pourazowej, płynoterapia
Współczesne środki ochrony indywidualnej i wyposażenie medyczne wykorzystywane w warunkach bojowych i taktycznych

Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Usuwanie środków ochrony indywidualnej, zabezpieczenie uzbrojenia i wyposażenia taktycznego osób poszkodowanych
Badanie pacjenta wg schematu CBA i MARCHE
Organizacja pomocy medycznej na miejscu zdarzenia w warunkach bojowych i taktycznych
Techniki ewakuacji w poszczególnych strefach
Zabezpieczenie masywnych krwotoków zewnętrznych – staza taktyczna, opatrunki hemostatyczne, opatrunki uciskowe, opatrunki improwizowane

Zabezpieczenie ran ssących klatki piersiowej – opatrunek wentylowy, opatrunek okluzyjny, opatrunki improwizowane
Postępowanie w przypadku wystąpienia odmy przeźnej i krwawienia do jamy opłucnowej – torakopunkcja i drenaż jamy opłucnowej
Zabezpieczenie drożności dróg oddechowych – bezprzyrządowe, przyrządowe, konikopunkcja i konikotomia
Wstrząs i płynoterapia
Oznaczanie parametrów życiowych w warunkach bojowych i taktycznych

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

WYKŁAD: WYKŁAD KONWERSATORYJNY, WYKŁAD PROBLEMOWY

ĆWICZENIA: ĆWICZENIA LABORATORYJNE, SYMULACJA MEDYCZNA, INSCENIZACJA

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 – EK_06	KOLOKWIMUM	W
EK_01 – EK_6	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, WYKONANIE ĆWICZENIA	ĆW

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

- WYKŁAD – zaliczenie z oceną – semestr II
 - ĆWICZENIA – zaliczenie bez oceny – semestr II
- Formy zaliczenia:
- WYKŁAD
- zaliczenie treści programowych przewidzianych do realizacji w ciągu danego semestru

- w celu zaliczenia student jest zobowiązany uzyskać 60 % poprawnych odpowiedzi
 - zaliczenie ma formę pisemną –test pisemny w czasie trwania semestru, termin – wyznaczony przez osobę realizującą treści wykładu, warunkiem zaliczenia jest udzielenie minimum 60 % poprawnych odpowiedzi
 - zaliczenie w drugim terminie odbywa się w sesji zimowej poprawkowej dla semestru II i w sesji letniej poprawkowej dla semestru III ma formę pisemną, warunkiem zaliczenia jest udzielenie min 60 % poprawnych odpowiedzi
- 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%
- 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%
- 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%
- 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%
- 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%
- 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%
- ĆWICZENIA**
- zaliczenie treści programowych przewidzianych do realizacji w formie ćwiczeń w ciągu danego semestru
 - zaliczenie ma formę praktyczną, poprzez wykonanie ćwiczeń z zakresu treści programowych przewidzianych do realizacji w danym semestrze
 - w celu zaliczenia student jest zobowiązany uzyskać co najmniej 60% punktów przewidzianych do realizacji zadań na zaliczeniu
 - zaliczenie w drugim terminie odbywa się w sesji zimowej poprawkowej dla semestru III, ma formę praktyczną, warunkiem zaliczenia jest uzyskanie min 60 % punktów
- 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%
- 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%
- 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%
- 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%
- 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%
- 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	20 godzin
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5 godzin
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	5 godzin

SUMA GODZIN	30 godzin
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: 1. Podlasin A. (2016) Taktyczne ratownictwo medyczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2. Tabaczek-Bejster I., Kołodziej R., Kucaba G., Dudziak A., Konieczny G., Wybrane zagadnienia z ratownictwa specjalistycznego, cz. 1, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021 – s. 76 – 122.
Literatura uzupełniająca: 1. Maciej Sip, Bogdan Serniak, Dariusz Rogoziński, Rastislav Kosec, Alias Zajo, Stepan Vokaty, Thomas Brautigam, Piotr Krawczuk, Bartosz Zawada, Marek Dąbrowski. Tactical medicine inspiring civilian rescue medicine in the management of haemorrhage. Disaster Emerg. Med. J. 2018 : Vol. 3, nr 1, s. 15-21, 2. Przemysław Osiński, Anita Podlasin : Uprawnienia ratownika medycznego Sił Zbrojnych RP w kontekście zapisów ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym i wymogów współczesnej medycyny pola Walki. Lekarz Wojskowy 2/2017.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej